

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/105/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613212169
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6613212169.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľky: E. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O., A. č. XXX/XXX, zastúpenej JUDr. Bronislavou Garajovou, advokátkou so sídlom v Poltári, Železničná 291, proti odporcovi: Z. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom I., F. M. č. XX/XX, zastúpeného JUDr. Janou Valachovou, advokátkou so sídlom v Lučenci, M. Rázusa 49, o zrušenie práva spoločného nájmu bytu, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec zo dňa 23. októbra 2013, č. k. 8C/61/2013 - 54, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania mení tak, že odporcovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznáva.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil a navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov prvostupňového konania vo výške 135,76 Eur k rukám advokátke odporcu JUDr. Jany Valachovej do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Prvostupňový súd rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľka sa návrhom na začatie konania domáhala zrušenia práva spoločného nájmu bytu z dôvodu, že vyriešením nájmu bytu chce prispieť k urýchleniu konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré je vedené na tamojšom okresnom súde. Tvrdila, že už tri roky odporca nežije v byte, odhlásil sa z trvalého pobytu, neplatí jej ani polovicu nájomného. V byte žije s dvoma maloletými deťmi a žiadala, aby bola určená za nájomníčku bytu.

Odporca tvrdil, že o byt nemá záujem, odsťahoval sa v októbri 2010 a v novembri 2010 sa odhlásil z adresy trvalého pobytu, pričom súhlasil so zrušením práva spoločného nájmu bytu.

Právna zástupkyňa odporcu žiadala návrh zamietnuť z dôvodu, že spoločný nájom bytu zanikol opustením bytu odporcom.

Počas pojednávania prvostupňový súd s poukazom na § 100 ods. 1 O. s. p. skonštatoval, že z hľadiska právneho posúdenia sa javí, že došlo k zrušeniu práva spoločného nájmu bytu opustením bytu odporcom v októbri 2010. Nato navrhovateľka zobrala návrh celkom späť, pričom odporca s tým súhlasil.

O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c), § 146 ods. 2 prvej a druhej vety. Dospel k záveru, že zo správania sa účastníkov konania vyvodil, že odporca nezavinil zastavenie konania, pretože odsťahovaním sa zo spoločnej domácnosti, odhlásením z trvalého pobytu vyjadril jednoznačne, že trvale opustil spoločnú domácnosť, čím zaniklo právo spoločného nájmu bytu.

Proti rozhodnutiu sa odvolala navrhovateľka proti výroku o trovách konania. Žiadala s prihliadnutím na ustanovenie § 150 O. s. p. rozhodnúť, že odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva. Namietala podľa § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. nesprávne právne posúdenie veci a zdôraznila, že v súlade s § 150 O. s. p. sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pričom zdôraznila, že povinnosť nahradiť trovy konania sa môže v konkrétnom prípade javiť ako neprímerane tvrdá, pričom treba vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci.

Jej majetkové pomery sú preukázané v rámci rozhodnutia o oslobodení od súdnych poplatkov, je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi, pracuje v menších obecných službách v meste Poltár a jej mesačný príjem je 150,57 Eur. Poberá rodinné prídavky na dve deti vo výške 46,20 Eur a výživné od otca oboch detí vo výške 140,- Eur.

Býva v prenajatom byte, ktorý je predmetom spoločného nájmu s bývalým manželom, pričom poukázala na výdavky ohľadom zabezpečenia chodu domácnosti a starostlivosti o maloleté deti. Zároveň zdôraznila, že jej bola priznaná bezplatná právna pomoc Centrom právnej pomoci v Rimavskej Sobote. Bývalý manžel má pomerne vysoký príjem, býva s rodičmi.

Ohľadom okolností, ktoré ju viedli k podaniu návrhu, uviedla, že tento podala v súvislosti s tým, že je vedené konanie o vyporiadanie BSM. Na základe zmluvy o budúcej zmluve majú ako kupujúci právo v roku 2014 byt odkúpiť. Odporca uviedol, že pokiaľ mu nie je schopná vyplatiť požadovanú sumu a nie je schopná byt odkúpiť, on si byt odkúpi.

Keďže nemá kde s deťmi sa odsťahovať, mala záujem si byt aspoň udržať v nájme, pretože odkúpiť ho je pre ňu nemožné. Aj keď zobrala návrh na zrušenie spoločného nájmu bytu späť, stav naďalej pretrváva, pretože spoločnosť BYTHERM, s. r. o., vedie ďalej odporcu ako nájomcu. Podľa zmluvy o budúcej zmluve má právo byt odkúpiť.

Tvrdenie odporcu o tom, že on sa nepovažuje za nájomcu bytu a nežiada bytovú náhradu, je účelové pre potreby tohto konania, inak záujem o byt má a chce ho získať pre seba.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľky písomne nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa ustanovenia § 212 ods. 1, 2 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. zmenil uznesenie okresného súdu podľa § 220 O. s. p. vo výroku o trovách konania tak, že odporcovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal.

Preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie prvostupňového súdu z hľadiska procesného práva je síce správne, ale odvolací súd je toho názoru, že je potrebné aplikovať ustanovenie § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vzhľadom na konkrétne okolnosti daného prípadu, pričom priznanie náhrady trov konania odporcovi by mohlo byť považované za neprímerane tvrdé.

Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že v danom prípade nejde o samostatný nárok toho ktorého z účastníkov, ale ide o vysporiadanie práva, ktoré patrilo účastníkom, ako bývalým manželom. V čase podania návrhu navrhovateľka nevedela, ani nemohla posúdiť právny stav veci, pretože návrh podávala sama dňa 25. 06. 2013, pričom Centrum právnej pomoci rozhodlo o nároku na poskytnutie právnej

pomoci rozhodnutím zo dňa 25. 07. 2013. Návrh na začatie konania bol doručený odporcovi dňa 03. 09. 2013. Následne dňa 09. 09. došlo k udeleniu plnomocenstva odporcom právnej zástupkyňi, ktorá žiadala o poskytnutie času na prípravu zastúpenia a odročenie pojednávania z dôvodu, že odporcu neuvoľnil zamestnávateľ ohľadom účasti na pojednávaní. Následne súd pojednával dňa 23. 10. 2013. Do tejto doby z vyjadrenia právnej zástupkyne odporcu nevyplývalo, že by namietala skutočnosti uvádzané v návrhu, resp. by sa k nemu riadne písomne vyjadrila tak, aby súd mohol pripraviť pojednávanie a mohol vo veci rozhodnúť na jedinom pojednávaní. Na pojednávaní dňa 23. 10. 2013 zo zápisnice vyplýva, že odporca uviedol, že súhlasí so zrušením práva spoločného nájmu bytu, avšak jeho právna zástupkyňa vyslovila iný názor s tým, že zanikol zo zákona spoločný nájom bytu účastníkov. Je nepochybné, že právna zástupkyňa svoj záver nekonzultovala s odporcom a pre súd boli poskytnuté dve rozdielne tvrdenia. Navyiac, právna zástupkyňa odporcu žiadala o náhrade trov konania rozhodnúť podľa § 143 O. s. p. Odvolací súd poznamenáva, že tento právny úsudok nie je správny, pretože podľa § 143 O. s. p. platí, že odporca, ktorý nemal úspech vo veci, má právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ak svojim správaním nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania.

Citované ustanovenie vychádza z predpokladu, že ide o trovy účastníka - odporcu, ktorý v konaní nemá úspech, teda by mal povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania, avšak z hľadiska procesných dôvodov zavinenia súdneho sporu súd pripúšťa výnimku, že takéto právo na náhradu trov konania patrí aj neúspešnému odporcovi voči navrhovateľovi v prípade, ak nedal príčinu na podanie návrhu.

Citované ustanovenie vychádza z výsledku sporu úspechu, či neúspechu vo veci. Avšak pokiaľ by súd vyhovel návrhu odporcu, že návrh má zamietnuť, v takom prípade by odporca bol úspešný a nebol by dôvod na aplikáciu § 143 voči odporcovi.

Treba však zohľadniť skutočnosť, že až následne na tomto pojednávaní súd účastníkom vyložil, ako sa mu javí právne posúdenie veci. Ustanovenie § 100 ods. 1 O. s. p. umožňuje súdu skôr, ako vo veci rozhodne, oznámiť účastníkom konania, ako vec právne hodnotí. Cieľom danej právnej úpravy by malo byť zabránenie prekvapivému rozhodnutiu. Jedným z aspektov práva na spravodlivý súdny proces je právo na predvídateľnosť rozhodnutia a s tým spojené právo vyjadriť sa k právnym záverom. Pri kontradiktórnosti konania na súde prvého stupňa to znamená právo vyjadriť sa už v priebehu konania k právnemu hodnoteniu protistrany, nie však právnemu hodnoteniu súdu prvého stupňa, ktorý svoj záver vyjadrí až v rozhodnutí vo veci samej. Až na základe takéhoto postupu právna zástupkyňa navrhovateľky zobrala návrh späť, i keď poukázala na názor BYTHERM-u, s. r. o., ktorý konštatoval, že potrebuje rozhodnutie o tom, že je už zaniknutý nájom a kto je nájomníkom bytu. Odvolací súd len podotýka, že vyslovená obava ohľadom ukončenia daného vzťahu bez ďalšieho je úplne namieste. Späťvzatím návrhu bez ďalšieho nie je daná otázka vyriešená a postoj odporcu alebo jeho tvrdenia bez ďalšieho postupu alebo súladného postupu obidvoch strán nevyriešia ich vzťah k bytu.

Odvolací súd tak pri rozhodnutí prihliadol na majetkové pomery navrhovateľky, keď je preukázané, že bola oslobodená od platenia súdnych poplatkov, bola jej priznaná bezplatná právna pomoc, okrem toho bolo potrebné prihliadnuť aj na okolnosti, ktoré ju viedli k podaniu návrhu, pretože doteraz o danom práve nebolo žiadnym spôsobom rozhodnuté, alebo účastníci neurobili o práve k bytu, resp. vyporiadaní tohto vzťahu žiaden právny úkon. Súd prihliadol aj na to, že v danom prípade sa riešil nielen vzťah navrhovateľky k bytu, ale aj vzťah odporcu, pričom nepochybné nájomný vzťah k bytu vzhľadom na uzavretú dohodu o budúcej zmluve má svoj význam aj vzhľadom na to, že je vedené konanie o vyporiadaní BSM a je daná možnosť do budúca byt odkúpiť. Vzhľadom na tieto okolnosti odvolací súd dospel jednoznačne k záveru, že rozhodnutie okresného súdu nie je správne ani spravodlivé. Navyiac, jeho odôvodnenie trpí vadou, pokiaľ uvádza ustanovenia, podľa ktorých vôbec nerozhodoval, keď na jednej strane uvádza, že rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c), avšak nerozhodol, že by žiaden z účastníkov nemal právo na náhradu trov konania. Podobne ide o citáciu ustanovenia § 146 ods. 2 prvej a druhej vety, ktoré upravuje rozličnú situáciu. Takýto postup robí rozhodnutie súdu nepresvedčivým, keďže obsahuje rôzne právne posúdenie veci.

V danom prípade je nepochybné, že došlo vo veci samej k zastaveniu konania, preto súd pri rozhodovaní o trovách konania vychádza z § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p., kedy v zásade žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Povinnosťou súdu je však skúmať aj podmienky, ktoré upravuje § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Odvolací súd konštatuje, že tieto podmienky skúmal a dospel k záveru, že z hľadiska procesného je nepochybné, že navrhovateľka zavinila zastavenie konania, preto podľa § 146 ods. 2 O. s. p. prvej vety právo na náhradu trov konania by mal odporca. Občiansky súdny poriadok však nevylučuje, aby aj v takomto prípade súd skúmal, či sú splnené podmienky na priznanie nároku na náhradu trov konania s použitím § 150 O. s. p. Keďže odvolací súd, ako je vyššie uvedené, dospel k záveru, že sú naplnené podmienky, ktoré predpokladá § 150 ods. 1 O. s. p., odporcovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 O. s. p., keď v odvolacom konaní bola úspešná navrhovateľka, trovy odvolacieho konania nenavrhl nahraďiť, preto jej ich súd nepriznal.

Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.